

ICELAND

Tények és érdekességek

Készítette: Perei Gábor

Földrajzi helyzete

Izland igen fiatal sziget, kialakulása kb. 56 millió évre tehető, de ma is formálódik, alakul. Európa második legnagyobb szigete – 102.928 km², közvetlenül az északi sarkkörtől délre fekszik. A partvonala 4790 km hosszú, melyet sok, kedves fjord tesz változatossá.

Norvég partoktól – 970 km-re, Skóciától – 800 km-re, Grönlandtól – 280 km-re található. Nagyjából a sziget felszínének 10%-át belföldi jégtakaró borítja. Itt található Európa legnagyobb összefüggő jégmezője, a „Vatnajökull”, amelynek mérete 8500 km² és helyenként 1000 m vastag.

Legmagasabb pontja a szigetnek; Hvannadalshnúkur, 2119 m.

Fővárosa: Reykjavík – é. sz. 64° 08' ny. h. 21° 56'. Reykjavík füstölgő öblöt jelent, így nevezték el a viking származású őslakók, akik először pillantották meg. A „vík” = öböl szó egyébként Izland számos településének nevében megtalálható. Reykjavíkban nem láthatunk füstöt, nincs kályha, mert természetes termálvízzel fűtik a lakásokat.

A főváros előtt található – Pingvellir – Izland „kultikus köldökpontja”. Itt alapították 930-ban a világ első demokratikus parlamentjét, az „Alping-et”. Ez az izlandiak számára olyan jelentőséggel bír, mint nekünk magyaroknak – Ópusztaszer.

Márciusban az egész égboltot átívelő sarki fény látható Izland déli részén fekvő jökulsárlói gleccsertónál. A sarki fény nem más, mint a Föld mágneses terébe behatoló napszél. A nitrogénatomok ibolyaszínűek, míg az oxigénatom zöld színben pompázik.

Izlandi Köztársaság

Lakossága:

320.169 fő (2008. 04.), népsűrűsége: 3,1 fő/km²

93%-a városokban él. A lakosság az ország délnyugati részén tömörül.

A népesség növekedése: 0,49%.

Eredetük: viking és kelta. Az egyik genetikai vizsgálat (vér, DNS) azt is kimutatta, hogy az izlandiak férfi ősei többségében viking eredetűek, míg a női ősök többségében kelták (skót, ír)

Legnagyobb nemzetiségek: dán 1,3%, svéd 0,5%, amerikai 0,7%, német 0,4%, egyéb 3,2%

Az első népszámlálás 1703-ban volt, 50.358 fő. A 2004. évi adatok szerint a lakosság 7%-a született Izlandon kívül, 20.699 fő.

Hivatalos nyelv: izlandi, egyéb beszélt nyelvek: angol, skandináv nyelvek és a német.

Közigazgatás:

Az államforma köztársaság, ipari agrárország, GDP: 52.764 USD/fő (2005)

8 régióra, 23 körzetre, 104 önkormányzatra tagolódik.

Pénzneme: izlandi korona (ISK) 1 EUR = 165,55 ISK

1 USD = 114.41 ISK

1 CHF = 142,76 ISK

1 DKK= 22,20 ISK

Összehasonlításként az átváltás: 1 ISK = 1,62 HUF 1HUF = 0,62 ISK.

(Ez nem jelenti azt, hogy Izlandon váltják a magyar forintot! 2011. 07. 27-ei adat.)

Névadási szokások:

A nyelv ősisége már a nevekben tükröződik. Nincs családnév, a vezetéknev szerepét az apa keresztnéve adja nemtől függően. Egy birtokos rag és toldalék hozzáadásával. Ma már a külföldiek, ha megkapják az állampolgárságot, akkor megtarthatják eredeti nevüket. Korábban alkalmazkodniuk kellett a régi névadási szokáshoz.

Az izlandi nők nem vették fel férjük nevét a házasságkötés után, napjainkban is megmaradt ez a szokás.

Vallás:

A lakosság 93%-a evangélikus, 2%-a római katolikus, 1%-a ateista, egyéb felekezet 5%

Nemzetközi hívószáma: 354

Oktatás:

Izland régóta a legjobb írni-olvasni tudó országok között van. A tankötelezettség 10 év. Az alapoktatás részét képezi az angol és valamelyik skandináv nyelv elsajátítása. A tanterv magába foglal alapvető számítógépes ismereteket, mely vizsgával zárul. A felnőttoktatásban még egy idegen nyelvet tanulnak – németet vagy franciát. Nagyon sokan külföldön tanulnak felnőttoktatásban vagy egyetemen. Több százan diplomáztak az Izlandi Egyetemen, 1998-tól BSC-képzést folytatnak.

Történelmi áttekintés az évszámok tükrében

Először i.e. 330-325 között a görög Pütheasz említi útleírásában.

VIII. században ír szerzetesek érkeztek a lakatlan szigetre.

850 körül Naddoddur norvég hajós kötött ki a szigeten, ő „Hóföld”-nek = Snjorland -nak nevezte.

860 körül Flóki Vilgerdarsan norvég hajóstól kapta, a „Jégföld” = Iceland nevet.

874.: Ingólfur Arnarson hajózott ide, letelepedett, ő adta a Reykjavik = „füstös öböl” elnevezést. Következő 50 évben norvégek települtek le, párhuzamosan írek és skótok is érkeztek, közel 100 év alatt kialakult az új északi nép, az „izlandi”.

930: Megalakult a világ első parlamentje, az „Alping”.

980-1000: A kereszténység felvétele, bár eleinte a misszionáriusokat megölték.

1281: „Jónsbók” törvénykönyv, amely kimondja, hogy Izland Norvégia része.

1300, 1341, 1389: kitör a Hekla vulkán.

1397: A sziget dán fennhatóság alá kerül.

1540: Dán reformáció.

1550: Kivégezték az utolsó katolikus püspököt két fiával együtt. (Az izlandi papok nem tartották a „cölibátust”.)

16. század vége: 4 egymást követő kemény tél alatt 9000 lakos pusztult el éhínségben.

1602: Dán kereskedelmi monopólium.

1783: A Lakagígár vulkán kitörése 10 hónapig tartott, a mérgező gázok következtében meghalt a lakosság 20%-a, elhullott az állatállomány 75%-a.

17. század: Sorozatos természeti csapások.

1800: A dán uralom megszüntette az Alping hatalmát, ennek hatására kezd kialakulni a nacionalizmus.

1845: Visszaállítják az Alping hatalmát.

1855: Megszüntetik a dán kereskedelmi monopóliumot.

1874: Megalkotják a saját alkotmányt.

1911: Megalapítják az első egyetemet, természetesen Reykjavíkban.

1918: Perszónáluniót alkotnak Dániával.

1940. április 9.: Dániát elfoglalják a németek, ezt követően angol csapatok hajóztak Izlandra megelőzésüképpen.

1941: Az angolokat leváltják az amerikaiak.

1944. június 17.: Kikiáltják az „Izlandi Köztársaságot”, népszavazáson 97% az elszakadásra szavazott Dániától.

1946: Az ENSZ felveszi tagjai sorába.

1949: Izland a NATO tagja lesz.

1980: A világon elsőnek választottak nőt államfőnek.

2009. február 1.: Beiktatták az első leszbikus miniszterelnököt.

2009. május 10.: Népszavazás az EU-csatlakozásról.

2011. június 27.: Csatlakozási tárgyalások kezdete.

Éghajlata

Időjárása szeszélyes – változékony. A déli partvidék hűvös, óceáni klímájú sávjában található a legcsapadékosabb térségek. Köztudott, hogy rengeteg eső esik. Az esős időszak csak abban jelentkezik, hogy egy-egy nap néhány órát zuhog, de egész nap is eshet.

A sziget belső, sziklasivatagos vidéke száraz, évi 150-250 mm-nyi esővel és hóval. A Vatnajökull déli előtere évente 7000-8000 mm csapadékot kap.

Vízhálózata fiatal, a bővizű folyók esésgörbéje kiegyenlítettlen. Izland egyik legismertebb víz-esése a „Gullfoss” = Aranyvízesés. A „Hvita” folyó a Langjökull gleccserből ered (Izland egyik nagy gleccsere), három lépcsős vízesésen halad át (a lépcsők 11 m, 21 m, 32 m magasak). Nyáron 140 m³, télen 80 m³ a vízhozama másodpercenként, nagy dübörgéssel zuhan alá, és hatalmas vízpára száll fel. Az állandó hóhatár 750 m, a sziget belsejében 1500 m-en van. Két évszakot és két napszakot különböztetnek meg, a januári középhőmérséklet: kb. 0 °C, a júliusi „kánikula” sem melegszik fel 10-11 °C fölé. A levegő tiszta és hűvös, a szél erős, sokat fúj északról. Ezt jól példázza egy finn közmondás „Rossz idő nincsen, csak elégtelen öltözködés.”

Természeti adottságai

Az Észak-Atlanti-óceánközépi-hátság távolodó lemezszegélyeihez kötődő vulkáni tevékenység hatására Izland a tűzhányók és a jég földje. Az észak-amerikai és eurázsiai kéreglemezek törésvonalai által néhány kilométer hosszú, háztömbnyi széles és 15-20 m mély árkok és hasadékok szabdalják a felszint. Több mint 140, jégkorszak után kialakult tűzhányója közül 30 jelenleg is, ha időszakosan is, de aktív. Az utak mellett hegyként tornyosulnak a vörösesbarna vagy szénfekete hegyhátak, kiégett lávakúpok. Ahol pedig a táj teret enged a távolba látni, ott szinte a végtelenségig ellátni a harapni valóan tiszta, friss levegőben. A lávát sok helyen moha fedi, ez az első növény amely megjelenik a kitörés után. Száraz időben szürke minden, de ha esik az eső, akkor egy nap alatt világoszölddé válik a táj. A vulkánosság kísérő jelenségeként hévforrások és gejzírek sokasága alakult ki. Ugyancsak a vulkáni tevékenység hozománya a könnyen elérhető geotermikus energia, amely nagyon olcsó fűtést és melegvíz-ellátást tesz lehetővé. A tűzhányókhoz képest az aktív gejzírek száma nagyon alacsony. A sziget fel-

színe szinte teljesen kopár, a belsejében kiterjedt jégmezők vannak. Az Izland belsejében elterülő óriási, sivár vidéket Európa egyik legnagyobb vadonjaként tartják számon. Mérhetetlen távolságait fürkészve akár Tibetbe, Mongóliába, vagy akár holdbéli tájba is képzelhetnénk magunkat. A sivatagi körülmények ellenére térdig érő, erős sodrású gleccserfolyók futnak tovább.

Ebből következhet, hogy a sziget 80%-a lakatlan, a lakott terület a part mentén található.

Voltak a vulkánkitöréseknek súlyos kártételei is.

Vulkánkitörések: 1727 – Hvannadalshnúkur
 1783 – Laki-hasadék
 1967 – Surtsey
 1970 – Hekla

Minden idők egyik leghatalmasabb, s közvetve a Föld nagy részére hatással lévő vulkánkitörés 220 esztendővel ezelőtt, 1783. június 8-án következett be Izlandon. Ekkor a sziget déli részén húzódó **Laki-hasadék** teljes, mintegy 25 km-es hosszában egyszerre ömlött felszínre a bazaltos kőzetolvadék. A kitörés júniustól novemberig tartott, s ezalatt a hasadérendszerből 11 köbkilométer láva folyt ki és terült szét közel 600 négyzetkilométernyi területen. A kiömlő láva nagy része a folyóvölgyek, elsősorban a Skaftar és a Hverfisfljot vonalát követve 56 km hosszú tűzfolyókat formált. A Skaftar völgyét a láva teljesen kitöltötte, úgyhogy végül kicsapott a környező vidékekre is.

A kitörés folyamán végig nagy mennyiségű kénes gáz tört fel, amely nehezebb lévén a levegőnél, közvetlenül a talaj felett terült el. Ez a kénes gáztég a repedés szélirányba eső oldalán több kilométer hosszan elhúzódott. Ugyanakkor a vidéken sűrű hamuhullás is volt. A kitörés eredményeképpen tízezrek haltak meg, ami a XVIII. századi Izland lakosságának kb. egyötöd része volt. Az áldozatok többsége a kitörés környezetkárosító hatásának vált áldozatává. A gomolygó, fojtogató gázok, gőzök is kellemetlenek voltak, a legkatasztrofálisabb hatása azonban a hamuhullásnak volt. Elpusztított minden terményt, betakarta a legelőket, úgyhogy a szarvasmarha vagy éhen halt, vagy kénytelen volt a vulkáni porral borított fűvet legelni, és attól pusztult el.

A jelentések szerint az áldozatok száma: **190.000 juh,** 28.000 ló és 11.500 szarvasmarha volt. Izland a XVIII. században olyan elérhetetlen volt, hogy az állatállomány nagy arányú veszteségei komoly éhínséghez vezettek. Az áldozatok nagy része jóval a kitörés után éhhalált

halt, vagy hiánybetegségben pusztult el.

1963-ban egy halászhajó legénységének szeme láttára nőtt ki a habokból **Surtsey**, ami nem más, mint egy vulkán. Izland partjaitól délre található vulkanikus eredetű sziget, amely az ország legdélebbi pontja. Egy a tenger alatt 130 méter mélyen kezdődő vulkánkitörés hozta létre, amely 1963 november 14-én érte el a felszínt. A kitörés valószínűleg pár nappal korábban kezdődött és 1967 június 5-éig tartott. A sziget ekkor érte el legnagyobb területét (2,7 km²), ám azóta mérete a szél és a hullámvészte eróziós tevékenysége miatt folyamatosan csökken, 2002-ben mindössze 1,4 km² volt a felszíne.

A geotermikus energia hasznosítása

Egész Európában itt van a legtöbb hőforrás, ezért gőzzel fűtenek. A 70-es évektől már áramot is termelnek, így olajból csak minimális mennyiséget importálnak. Izland az egész Földön a legnagyobb természetes gőz- és forróvíz-készletekkel rendelkezik, az ország villamosenergia-ellátásában a geotermikus erőművek mindössze 7%-ot képviselnek, az elektromos áram többségét vízierőművek biztosítják.

Mezőgazdaság

A gazdálkodás természetes feltételei több szempontból is kedvezőtlenek. Az ország területének 23 százalékát fedi növénytakaró, és csak 1.3 százalék a művelt területek aránya. A műve-

lés északi határa Akureyriig terjed. 2002-ben a munkaerőpiac 3.9 százaléka dolgozott a mezőgazdaságban.

Legfontosabb termesztett növények: burgonya, répa és takarmánynövények. Fű, széna és silózott takarmányok részére használják a megművelhető területeket. Burgonyából a hazai fogyasztás 80%-át megtermelik. Fűtött üvegházakban olyan élelmiszernövényeket termesztnek, amelyek a szabad természetben nem élnének meg. 1998-ban paradicsomból 800 tonnát termeltek, ez 80%-ban fedezte a szükségletet, míg uborkából 700 tonnát, amely 70%-ban elégitette ki a fogyasztást. Az olcsó fűtéssel szőlőt és banánt is termelnek.

Elsősorban **juh**ot tenyésztnek, de még szarvasmarha, ló, baromfi, rénszarvas és prémes állatok tenyésztésével is foglalkoznak.

Az 1930-as hosszadalmas depresszió és a 2. világháborús évek utáni gazdasági fellendülés különösen formálta a takarékoságot az általános és mezőgazdasági politika keretében. A mezőgazdasági politika fő folyamatát 1943-ban megerősítette törvényhozás, és a fő céljának tekintette, hogy a farmereknek biztosítson egy biztos jövedelmet, ami hasonló a más szektorban dolgozó munkavállalók átlagbéréhez. A termelés különösen az 1950-es években növekedett, amikor a mezőgazdasági termékek áremelkedése az 50 százalékhoz közelített.

Becslések szerint az 1960-as évekre a mezőgazdasági termelés piaci egyensúlyba került. A termelési feltételek 1980 óta nagyrészt változatlanok maradtak. A hagyományos mezőgazdasági termelés korlátozása miatt a farmerek kiegészítő tevékenységbe fogtak. 1980-as évek elejétől nyércet tenyésztettek a prémért. Ennek is volt hagyománya, hiszen az 1930-as években importálták az első tenyészanyagot. Az elszabadult példányok nagy pusztítást végeztek a madarak fészkeiben és a pisztrángok létszámában. 1951-ben betiltották a tenyésztést, majd eredménytelensége miatt 1969-ben szigorították. Ezen tiltás enyhítésével 1983-ra már 150 farmgazdaság foglalkozott nyércenyésztéssel.

A mezőgazdaság évszázadokig a fő megélhetési forrás volt a szigeten (a 19. századból való népszámlálások szerint a lakosság 70-80 %-a élt mezőgazdaságból). Ez az arány csökkent a 20. században. 1993-ban 4700 farm működött, és a foglalkoztatottak 4.9 %-a dolgozott már csak a szektorban. A családi gazdaságok a leggyakoribbak. Sok farmot birtokoltak századokon keresztül ugyanazok a családok. Az **átlagos izlandi farm** az elmúlt évtizedben 18 tejadó tehénrel és **152 juh**val rendelkezett. A legtöbb farm juhtenyésztéssel foglalkozik.

1994-ben termelési kvótákat bocsátottak ki körülbelül 3250 farmra, szabályozási célból. Ezek közül 550 nagyrészt tejgazdaság alapú farm volt, **1830 túlnyomóan juhfarm volt és 880 kevert gazdálkodásban működött.** A marhagazdálkodás a legmagasabb értéket állítja a elő a mezőgazdaságban. A termelésben 35 százalékos részesedéssel bír (**a juhtenyésztés csak 28**

százalékkal).

A mezőgazdaság az utóbbi években visszaszorulóban van (az előállított érték és az állatállomány tekintetében is), és ez leginkább a **juhtartást sújtja**.

Néhány adat az izlandi juhtenyésztésről:

Általában elmondhatjuk, hogy a juhhús piaca és feldolgozó ipara két jellegzetes régióra osztható. Egyik a nehéz báránys (23 kg) északnyugat-európai régió, a másik a könnyű báránys (13 kg) dél-európai régió. E két terület adottságai és piaci körülményei nagyon eltérőek.

2009-ben a juhhúspiacon 1725 tonna kvótát kapott, ez az EI importjának 58%-a. Az előbbieken említett meghatározás értelmében ez „HL” nehéz báránys nyakalttörzs (17-18 kg) jelent. (A könnyű báránys „LL” nyakalttörzs ~ 11 kg.)

Izlandon a juhhúsfogyasztás: 24,9 kg/fő/év (FAO, 2005)

Az „izlandi juh” vagy színes juh egyike a világ legrégebbi és legtisztább fajtájú juhainak. Az észak-európai rövid farkú juhokat 1100-1200 éve a vikingek vitték a szigetre.

Jellemzői: finom csontozatú, közepes méretű, szívós, értelmes, hosszú élettartalmú, figyelmes és gyors mozgású. Az egészséges anyák 12-14 éves korukig ellenek 2-es és 3-as ikreket. A báránysok kis születési súllyal jönnek a világra, de gyors a növekedési erélyük. A kifejlett kos 90 kg-os, az anya 60 kg-os.

Statisztikai adatok szerint 1994-ben kb. félmillió juh volt év elején, majd a szaporulattal együtt év végén megközelítette az 1,1 milliót.

Izlandon 3 hónapig ingyen legeltetnek a tartományi felföldön. Októbertől áprilisig tél van, tehát takarmányozni kell. Az izlandi felföld az ország egyötöd részét kitevő, teljesen lakatlan terület, megközelítőleg 20.000 km².

Halászat

Izland agrárország jellegét a halászat és a halfeldolgozás adja meg. 1988-ban már 125 regisztrált haltenyésztés volt. 1930-ban a halászatban foglalkoztatottak száma tetőzött; a lakosság 23%-a dolgozott itt. Ez az érték fokozatosan csökkent, a mélypont 2000 környékén volt: 4,3%, amely napjainkra javult. A halászat az export 60%-át teszi ki, az aktív dolgozók 8%-át foglalkoztatja.

A legfontosabb halászott fajták: tőkehal, lazac, hering, pisztráng. Ezeken a fajtákon kívül számos más fajtát is halásznak. Amíg a hagyományos halászatot folytató halászok száma változatlan maradt, addig a halászhajók száma közel az ötszörösére emelkedett. Természetesen a technikai újítások (halradar, szózó kamrák, hűtőkamrák) a halászhajót szinte feldolgozó üzemmé változtatták.

A bálnavadászat egy nagyon kényes téma, az érvek és érdekek ütköztetése folyamatos. 1986-ban megtiltották a bálnavadászatot. Sajnos 2003-ban Izland kutatási célokra 38 bálna elejtésére engedélyt adott. A döntést azzal indokolták, hogy az izlandi vizeken több mint 4000 bálna él, amelyek 2 millió tonna halat esznek évente, konkurenciát jelentve a szigetország halászaiknak.

2006-ban 5 évre – kutatási célból – 250 db-os kvótát szabtak ki. 2008-ban engedélyezték a kereskedelmi célú vadászatot, melynek következményeként 9 minke és 40 barázdás bálnát ejtettek el. A Természetvédelmi Szövetség (IUCN) szerint ez is túl sok és indokolatlan, mert a barázdás bálna is veszélyeztetett faj.

Az ökoturizmust fejlesztve a bálna megfigyelése nemcsak tudományos céllal történik, hanem – az állatok zavarása nélkül – turista látványosságként is.

Erdőgazdálkodás

Az északi sarkkör közvetlen szomszédságában fekvő ország erdősültsége mindössze 0,3%. A fás növényzet legnagyobb része a 2-3 méteres magasságot sem éri el. Izlandon a kormányzat eltökélt szándéka – a társadalom egyetértésével – az erdősültség – telepítések révén való – emelése, és a 2 %-os erdőborítottság elérése.

Az Európai Erdők Hálózata (European Forest Network – EFN) 2009. szeptember 18-21. között, Izlandon, Reykjavíkban tartotta tanácskozását. Az ülésen, melyet a házigazda Izlandi Erdészeti Egyesület szervezett, nyolc nemzet erdészeti egyesülete képviseltette magát. Az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) – Magyarország – 2008-ban csatlakozott az EFN-hez. Az EFN Európa nemzeti erdészeti egyesületeinek informális hálózata. Célja az erdőkkel, erdészettel és erdészeti politikával kapcsolatos nemzeti és nemzetek feletti információáramlás elősegítése.

Gazdaság

Az izlandi gazdaság ki van szolgáltatva a hal világpiaci árváltozásának. A hal-, a szőrme- és a farmgazdálkodás hanyatlása miatt több farmer próbálkozik a turizmusba befektetni.

Az előbbieken említett halászat mellett a következő fontos ágazatok alkotják a gazdaság részeit és az export-import összetevőit:

Bányászat: diatóma-föld, tőzeg.

(A kovaföld fizikai tulajdonságai a kovavázak különleges felépítésére vezethetők vissza. Ez-

zel kapcsolatos igen nagy porozitása és kis térfogatsúlya. Fajsúlya $2,1-2,2 \text{ g/cm}^3$. Olvadáspontja $1610-1750 \text{ }^\circ\text{C}$. Savakkal szemben ellenálló, csak fluorsavban oldódik. Levegő jelenlétében való izzításakor – $600-800 \text{ }^\circ\text{C}$ – a szerves anyagok elégnnek.)

Egyetlen hazai alapanyagra épülő iparáguk a **cementgyártás**.

Feldolgozó iparágai: halfeldolgozás, műtrágyagyártás, vegyipar, gépgyártás, nyomdaipar.

Gyártó- és szolgáltató ipar: szoftvergyártás, biotechnológia, pénzügyi szolgáltatás (napjainkban ez nagy kockázat).

Az ipari ágazatok a geotermikusan előállított elektromos áramra épülnek. Egyik legnagyobb ipara az **alumíniumgyártásnak** van. A gépgyártás befektetői: Volvo, Ford. A szoftvergyártás területén: IBM, HP, Microsoft stb.

Export: Legfontosabb az alumínium és a vasszilikát. Emellett: hal, halliszt, bálnaolaj, halkonzerv, juhhús és a gyapjú. Mivel Izland félúton van Amerika és Európa között, így szinte 50-50%-ban megoszlik a kivitel a két irányban.

Import: gépek, berendezések, ásványi eredetű energiahordozók, élelmiszerek, közzsükségleti cikkek, halászati felszerelések. Beszállító országok: Németország az izlandi import 12%-át, USA és Anglia 8-10%-át teszi ki, a többi ország kisebb mértékben részesül. Utóbbi években az ásványolaj fő szállítója Norvégia lett, leváltva Oroszországot.

Izland részese a modern biotechnológiai és csúcstechnológiai kutatásoknak is. A vezető országokkal versenyképes országgént működik. Nemzetközi viszonylatban alacsony adópolitikájával, szakmunkások bérével, magas iskolai képzésével hozzájárul, hogy a nemzetközi elvárásoknak megfeleljen.

Közlekedés

Az elődökre visszagondolva a **hajózás** ősi közlekedés mód. A part menti hajózás jelentős, de egyeduralkodó a **tengerhajózásuk**. Legnagyobb forgalmú kikötőjük a főváros: Reykjavík. A fővárosi kikötőn kívül még 8 kikötője van, melyek szintén jelentős forgalmat bonyolítanak.

Szigetország lévén, ha nem a tengeren, akkor csak légi úton lehet eljutni egyetlen nemzetközi repülőterére Keflavikba. Innen az ország északi részére tovább lehet repülni Isafjordurba. Izlandon 12 belföldi repülőtér biztosítja a gyors közlekedést.

A szigetországot legkönnyebben **repülővel** lehet elérni dániai vagy angliai átszállással. Budapestről évente néhány alkalommal van charterjárat. Dániából még hajóval (**komppal**) is el lehet jutni, amely csak május végétől szeptember elejéig közlekedik a Feröer-szigetek érintésével.

Vasútja nincs!

A közúthálózata 12.950 km, de ebből csak 8.200 km aszfaltozott. A többi utakon csak terepjáróval lehet közlekedni. Izlandon óriási kultusza van a kerékpáros turizmusnak, ebből következik, hogy a közutakon rengeteg felmálházott kerékpárossal lehet találkozni.

A végtelen kopárság és a kies dombhátak, törpenyírek országa ez, a zabolátlan folyóké, szédítő vízeséseké. A jég, a tűz, a tengerpartok és vulkáni kúpok tobzódó birodalma.

Irodalomjegyzék

- www.cikkpress.com
- www.wikipédia.hu
- www.mkk.szie.hu
- www.internettudakozó.hu
- www.állattenyésztés.lap.hu
- www.mmg.online.hu
- www.geographic.hu
- www.origo.hu
- www.privatbankar.hu
- Dr. Kukovics Sándor: EU Foracasts Group on Sheep Meat and Goat Meat, Brüsszel, 2009.
- Izland (PowerPoint bemutató): Lébar Anita, 2008.
- Liina CAAR: Az Európai Unió Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Izland mint tagjelölt ország. Brüsszel, 2010. 12. 09.